

VRAAG

Hasselt, 3 april 2014

Aan het kabinet van de provinciegriffier Provincie Limburg
Universiteitslaan 1
3500 Hasselt

Schriftelijke vraag: ophalen van overleden dieren.

Geachte voorzitter,
Geachte griffier,
Beste gedeputeerde

Ook voor onze provincie is de firma Rendac met zetel te Denderleeuw, bevoegd voor of belast met het ophalen van overleden dieren. Dit zowel bij bedrijven als particulieren. Vermits deze firma zowat het alleenrecht heeft voor deze activiteit, kan het ophalen van kadavers in drukke tijden wel eens op zich laten wachten. Vorige zomer, met een temperatuur overdag van boven de 30 graden, duurde het vaak meer dan drie dagen. De gevolgen zijn gekend: geurhinder en uitvloeiend lichaamsvocht.

Recent kenden we een gelijkaardig geval. Het duurde wederom twee volle dagen alvorens een dood dier opgehaald werd. Dit soort toestanden zijn alles behalve goed voor de volksgezondheid. Daarom volgende vragen:

1. Binnen welke termijn moet, met het oog op de volksgezondheid, een kadaver dat in open lucht ligt opgehaald worden?
2. Het ophalen van boerderijdieren en manegepaarden is voor de aanbieder gratis. Wie staat in voor de kosten?
3. Is er een instantie toezichhoudend op deze firma en zo ja welke?
4. Kan er van hogerhand een verplichting opgelegd worden om de voorgeschreven ophaaltermijn in geval van zomerse temperaturen te verkorten tot hooguit 24 uur.

Met vriendelijke groeten,

get. Marijke Bergen
N-VA-fractie

ANTWOORD

2014-04-29

Mevrouw Marijke Bergen
provincieraadslid
Heiweg 1
3668 As

Geachte mevrouw

Betreft: schriftelijke vraag - ophalen van overleden dieren

In antwoord op uw schriftelijke vragen d.d. 3 april 2014 betreffende in rand vermelde aangelegenheid kunnen wij u het volgende meedelen.

Binnen welke termijn moet, met het oog op de volksgezondheid, een kadaver dat in open lucht ligt opgehaald worden?

Een kadaver in openlucht is niet per definitie een gevaar voor de volksgezondheid, zolang er geen rechtstreeks contact bestaat met het rottend vlees. Wel is het zo dat kadavers van dieren met besmettelijke ziekten (BSE, Blauwtong,...) een verhoogd risico kennen voor de verspreiding van de ziekten. Aangezien de kadavers steeds

getest worden op de aanwezigheid van besmettelijke ziekten, is een snelle ophaling wel aangewezen. Immers, indien het dier aan een besmettelijke ziekte is overleden, kan een snelle detectie ervan sneller aanleiding geven tot het nemen van de nodige sanitaire maatregelen. Zo kan een verdere verspreiding worden verhinderd.

De ophaling van dierlijk afval (kadavers, slachtafval) wordt gereguleerd middels het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 2013-08-16 betreffende dierlijke bijproducten en afgeleide producten. Dit Vlaamse besluit is gestoeld op volgende Europese verordeningen:

1. Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1774/2002, het laatst gewijzigd bij richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010
2. Verordening (EU) nr. 142/2011 van de Commissie van 25 februari 2011 tot uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot uitvoering van Richtlijn 97/78/EG van de Raad wat betreft bepaalde monsters en producten die vrijgesteld zijn van veterinaire controles aan de grens krachtens die richtlijn, het laatst gewijzigd bij verordening (EU) nr. 749/2011 van de Commissie van 29 juli 2011.

Het Vlaamse besluit bepaalt (in artikel 3) dat de aanwezigheid van dierlijke bijproducten (waaronder kadavers) binnen de 24u gemeld moeten worden aan een geregistreerde inzamelaar, handelaar of makelaar in dierlijke bijproducten. De verplichte meldingstermijn van 24 uur is niet verplicht voor inrichtingen waar dierlijke bijproducten eerder occasioneel voorkomen, m.n. dierenartsenpraktijken, dierenklinieken en erkende opvangcentra. Conform Artikel 10 §1 van het besluit is de erkende inzamelaar verplicht om (niet gekoelde) kadavers binnen de twee werkdagen na de melding op te halen bij de producent. Voor gekoelde kadavers kan de ophaler zich in functie van de bewaartemperatuur beroepen op een langere ophaaltermijn.

In uw vraagstelling verwijst u naar enkele specifiek gevallen waarbij kadavers in bepaalde omstandigheden ruimere tijd door de firma Rendac niet opgehaald konden worden. Jaarlijks verwerkt Rendac meer dan 530 000 meldingen voor ophalingen in België en Luxemburg. In 99,3 % van de gevallen wordt het dierlijk afval binnen de twee werkdagen opgehaald. Dat betekent dat in slechts 7 op de 1000 gevallen het kadaver niet tijdig kon worden opgehaald.

De specifieke gevallen zoals beschreven in uw vraag kunnen op meerdere manieren worden verklaard:

- tijdens warme periodes overlijden meer dieren waardoor er meer kadavers door Rendac moeten worden opgehaald.
- het overlijden van een dier wordt niet binnen de 24u bij Rendac gemeld. Melden kan op telefonisch op werkdagen tussen 7.00u en 18.30u, en op zaterdag voormiddag tussen 7.00u en 12.00u. Geregistreerde producenten (o.m. landbouwers, manegehouders) kunnen via een geautomatiseerd systeem 24/7 melding maken van kadavers. Meer dan 90 % van de meldingen wordt geregistreerd via dit systeem
- de melding wordt gemaakt vlak voor het einde van de werkweek. De inzamelaar heeft immers wettelijk gezien 2 werkdagen de tijd om de ophaling te verzorgen
- de aanbieder geeft bij de melding de verkeerde locatie door of het kadaver is niet goed bereikbaar met het inzamelmaterieel vanaf de openbare weg. Rendac werkt in twee arbeidshiften en zamelt kadavers en dierlijk afval tussen 04.00u en 22.00u in. Omwille van deze zeer ruime uurregeling vraagt de firma dat de kadavers goed vindbaar en bereikbaar zijn voor de ophaler. De bereikbaarheid houdt in dat het kadaver te bereiken is door een vrachtwagen met laadkraan
- niet naleven van de wettelijke inzameltermijn door de inzamelaar.

Gemiddeld genomen stopt een vrachtwagen tijdens een shift op 36 plaatsen om kadavers op te laden. Er moet in acht worden genomen de chauffeur van de ophaalwagen in het kader van de SANITEL-wetgeving alle oormerken en identiteitsgegevens van de overleden dieren moet controleren. Wanneer daarbij problemen worden vastgesteld (bv. verkeerde aangifte), dan lopen vanzelfsprekend het desbetreffende ophaalpunt en alle volgende ophaalpunten op de route vertraging op.

Het ophalen van boerderijdieren en manegepaarden is voor de aanbieder gratis. Wie staat in voor de kosten?

Het ophalen van boerderijdieren en manegepaarden is enkel gratis voor particulieren, erkende opvangcentra en Diergezondheidszorg Vlaanderen vzw (Artikel 5). Landbouwers en andere professionele aanbieders dienen een overeenkomst over de financiering af te sluiten met een erkende inzamelaar. Die overeenkomst kan in de vorm van een abonnement (meest voorkomend). Bij het ontbreken van een abonnement dient de inzamelaar te worden vergoed per prestatie. De minister bevoegd voor Leefmilieu bepaalt voor de prijs de abonnements- en ophalingsprijzen.

De geregistreerde inzamelaar, handelaar of makelaar ontvangt voor de kosten die hij maakt voor de inzameling en verwerking van kadavers een tegemoetkoming die wordt uitbetaald door het Fonds voor Preventie en

Sanering inzake Leefmilieu en Natuur, opgericht bij het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als Gewestdienst met Afzonderlijk Beheer. Die tegemoetkoming geldt alleen als de kadavers afkomstig zijn uit het Vlaamse Gewest. Bij ophalingen bij professionele veehouders komt het fonds eveneens tussen in ophaalkosten die niet gedekt worden door het verworven abonnementsgeld of ophalingsforfait.

Is er een instantie toezichhoudend op deze firma en zo ja welke?

Bedrijven die dierlijke bijproducten inzamelen dienen geregistreerd te zijn bij de OVAM. Bedrijven die dierlijke producten hanteren of verwerken dienen erkend te worden door OVAM. Rendac voorziet zowel in de inzameling als verwerking van kadavers en dierlijke bijproducten en heeft dan ook een erkenningsplicht, waaraan zij voldoet. Conform de bepalingen van Artikel 22 zijn de geregistreeerde en erkende inrichtingen ertoe gehouden om gedetailleerde registers of jaarverslagen van afvalstofgegevens bij te houden en op eenvoudige vraag van OVAM ter beschikking te stellen.

Daarnaast is er de Commissie Krengfinanciering (onderdeel OVAM) die toezicht houdt op de prijsberekening van de ophalingen.

Kan er van hogerhand een verplichting opgelegd worden om de voorgeschreven ophaaltermijn in geval van zomerse temperaturen te verkorten tot hooguit 24 uur?

Dergelijke regelgeving is niet opgenomen in het huidige besluit en is eveneens bevoegdheid van de Vlaamse Regering. Gelet op het hoger sterftcijfer in warme periodes en het daaraan gekoppeld grotere ophaalcijfer moet bovendien in acht worden genomen dat de erkende ophalers nog in staat moeten zijn om in de praktische afhandeling van de ophaling te voorzien.

In de hoop u met deze informatie van dienst te zijn, tekenen wij

Met vriendelijke groeten

Namens de deputatie

get. Renata Camps
provinciegriffier

get. Inge Moors
gedeputeerde